

Návštěvní důl / Besucherbergwerk Ehrenfriedersdorf
Matthias Kreibich

Přednáška na téma „Röhrgraben“ – umělý vodní příkop

Účel

Vodní odbočka z potoka Greifenbach ke vstupu zúžení pro čerpání technické vody k promývání rudného výtěžku pro doly Sauberger Bergwerke v Ehrenfriedersdorfu

Průběh vodního příkopu

Začátek: rozdělovač

Zakončení: čerpací stanice vodního příkopu Röhrgraben na vrchu Sauberg

Délka: 4,95 km

Výškový rozdíl: 23,5 m; spád: 0,43 %; překonání rozvodí

Konstrukce: od rozdělovače až po statek Oelmann otevřená konstrukce 2,70 km

od statku Oelmann až po vrch Sauberg potrubní konstrukce 2,25 km

Historie

Počátky hornictví v Ehrenfriedersdorfu: získávání cínu rýžováním pravděpodobně od období kolem roku 1200 (1241 prodej na tržišti kovů v Kolíně/R); hlubinná těžba cínu a stříbrné rudy od roku 1300; Rod Waldenburgů na Wolkensteinu provozoval v roce 1323 mincovnu ve Wolkensteinu; při těžbě stříbrné rudy bylo na křížení chodeb s výskytem cínové rudy rychle dosaženo větších hloubek – z toho plynuly problémy s odvodněním.

Výchozí situace: silný pokles těžby ve 2. polovině 14. stol. v Ehrenfriedersdorfu (Krušné hory a Freiberg); pokles těžby stříbra – markrabata hledala nové zdroje příjmů.

Důsledek: 13. června roku 1377 byla mezi markrabím Friedrichem, Wilhelmem a Balthasarem von Meißen /z Míšně, kteří tehdy společně vládli, a Johannem starším a jeho synem, Johannem mladším, pány z Waldenburgu na Wolkensteinu uzavřena těžební smlouva. Smlouvou si markrabata zajistila „právo nakládat s dosud neobjevenými zásobami stříbra“ (das Bergregal auf Silber), a rodu Waldenburgů zůstala jen těžební práva na cínovou rudu.

Investice: Pravděpodobně bezprostředně poté došlo k modernizaci Ehrenfriedersdorfských dolů s podporou markrabat. Horní Saubergská štola (královská štola) byla použita k odvodnění vrchu Sauberg v údolí, kde se rýžovalo (Seifental), a vyvedením rázové vody začala stavba vodního příkopu Röhrgraben. S vysokou pravděpodobností byly obě stavby projektovány a stavěny současně.

Později se k nim přidružily ještě rybníky „Dammteich“ (Greifenbachstauweiher) a Rathsteich.

Využití

Hornictví, průmyslová zařízení, výroba elektrické energie, voda pro přírodní koupaliště, užitková voda, požární voda.

Majitelé

Majitelé od roku 1995: Město Ehrenfriedersdorf.

Oprava hodná památky z let 1999 – 2002.

Údržba, péče, malé opravy prováděné návštěvním dolem Ehrenfriedersdorf. Plánované větší opravy v letech 2017/2018 a zachování budov s historickým pozadím.